

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/175/2020
Identifikačné číslo spisu: 2313231659
Dátum vydania rozhodnutia: 23.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:2313231659.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne H. S., bývajúcej v N., O. XXXX/X, zastúpenej Mgr. Petrom Magdálikom, advokátom so sídlom v Galante, Vájanského 1520, proti žalovanému K. Y. - Stavebné a nábytkové stolárstvo, s miestom podnikania v Piešťanoch, Vrbovská cesta 7607, IČO: 35 242 205, zastúpenému Mgr. Martinou Masárovou, advokátkou so sídlom v Piešťanoch, Záhradná 2/B, o zaplatenie náhrady škody vo výške 4 001,54 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 8C 259/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 21. januára 2020 sp. zn. 11Co 259/2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 21. januára 2020 sp. zn. 11Co 259/2018 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 8C 259/2014-302 z 26. októbra 2017 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 3 372,80 eura s 8,50 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 3 372,80 eura od 10. októbra 2013 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; v ostatnej časti žalobu zamietol. Vyslovil, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. Právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 631, § 633 ods.1, § 420 ods.1, § 442 ods. 1, 3, § 48 ods. 1, 2, § 52 ods. 1, 3, 4, § 54 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka a na základe výsledkov vykonaného dokazovania ustálil, že sporové strany uzavreli zmluvu o dielo, predmetom ktorej bol záväzok žalovaného vyhotoviť pre žalobkyňu bezbariérovú kúpeľňu spolu so sociálnym zariadením. Žalovaný odstúpil od zmluvy 9. decembra 2012 s účinnosťou od 7. decembra 2012 s tým, že v prípade, ak by chcel vyhotoviť dielo bezbariérovo, musel by porušiť technickú normu, keďže by musel vráť do betónu, čím by porušil statiku. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný si nesplnil svoju povinnosť nielen tým, že dielo nevykonal, ale aj tým, že nedodal rozpis prác spolu s konečnou faktúrou, následkom čoho dielo nebolo vyhotovené v zákonom stanovenej lehote a žalobkyňa na základe rozhodnutia Úradu práce a sociálnych vecí a rodiny v Galante musela vrátiť príspevok vo výške 2 692,87 eura, ktorý jej bol priznaný na úpravu kúpeľne na bezbariérovú, nakoľko je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím v

oblasti mobility. Dospel k záveru, že žalobkyni bola spôsobená škoda protiprávnym konaním žalovaného, a to tým, že tento nevykonala dielo podľa zmluvy, od zmluvy protiprávne odstúpil, pričom spôsobil, že žalobkyňa nemohla preukázať ukončenie diela. Keďže žalobkyňa bola nútená si dielo nechať dokončiť iným dodávateľom, ktorý v zmysle znaleckého posudku vykonal práce v hodnote 679,93 eura, súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 3 372,80 eura (2 692,87 + 679,93), spolu s 8,5 % úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 10. októbra 2013 do zaplataenia, v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 v spojení s ustanoveniami § 10c, § 3 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. januára 2013. V časti prevyšujúcej žalobu nad sumu 3 372,80 eura zamietol z dôvodu nesprávneho zaúčtovania stavebných prác dodávateľom aj na práce, ktoré neboli vykonané, ako aj na ceny s daňou z pridanej hodnoty.

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 21. januára 2020 sp. zn. 11Co 259/2018 rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. potvrdil a v závislom výroku III. zmenil tak, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 68,6 %. Žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. K odvolacím námietkam dodal, že tvrdenie žalovaného o tom, že žalobkyni poskytol riadnu konečnú vyúčtovaciu faktúru č. 40/2012, nepovažoval za pravdivé a preukázané. Žalobkyňa súčasne preukázala, že urobila všetko, aby zabezpečila od žalovaného požadovaný doklad (opakované písomné výzvy), o ktorom sa žalovaný vyjadril, že existuje, a ktorý jej svojvoľne nedodal. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie správne uzavrel, že žalovaný svojím postojom a nesúčinnosťou zapríčinil, že žalobkyňa porušila svoju povinnosť voči úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, v dôsledku čoho jej vznikla škoda vo výške 2 692,87 eura, predstavujúca výšku vráteného poskytnutého príspevku. Zároveň poukázal na skutočnosť, že žalovaným predložená faktúra č. 40/2012 nie je riadnou konečnou vyúčtovacou faktúrou, čo bolo skonštatované znalcom, aj pracovníčkou úradu, ktorí zhodne uviedli, že uvedená faktúra nie je dostatočná. Napokon odvolací súd považoval za správny aj záver súdu prvej inštancie, ktorý určil žalovanému povinnosť dodávateľovi diela zaplatiť cenu vykonaných prác, ktorý zaňho dielo dokončil. Napadnutý rozsudok vo vyhovujúcom výroku ako vecne správny potvrdil v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP.

5. Vo vzťahu k súvisiacemu výroku o nároku na náhradu trov konania dospel k záveru, že súd prvej inštancie nerozhodol správne, keďže úspech žalobkyne v konaní bol vo výške 68,6 %, a preto v tejto časti zmenil napadnuté rozhodnutie v súlade s ustanovením § 388 CSP tak, že žalobkyni priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania proti žalovanému v rozsahu 68,6 % v súlade s ustanovením § 255 ods. 2 CSP.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nakoľko rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Posúdením dovolania podľa obsahu v súlade s čl. 11 ods. 1 Základných princípov CSP v spojení s ustanovením § 124 ods. 1 CSP dovolateľ uplatnil dovolací dôvod aj v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP tým, že namietal, že súdy nižších inštancií konštatovali, že žalovaný mal povinnosť porušiť povinnosť tým, že nedodal rozpis prác s konečnou faktúrou, neuviedli však z akej skutočnosti, prípadne právnej normy mu takáto povinnosť mala vyplývať. Tým, že odvolací súd sa stotožnil so skutkovým aj právnym záverom vysloveným súdom prvej inštancie, dovolateľ v rámci uplatnených dovolacích dôvodov poukazoval aj na odôvodnenie súdu prvej inštancie. Zároveň argumentoval tým, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe

dovolacieho súdu aj pri posudzovaní výšky škody, keď nezohľadnil hodnotu, ktorú na základe plnenia zo zmluvy o dielo žalovaný žalobkyni dodal a ktorej hodnotu žalobkyňa žalovanému neuhradila. Súd preto nemohol zistiť celkovú skutočnú škodu, teda zníženie jej majetku. Žalovaný napokon namietal, že v danej veci neexistuje príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti na strane žalovaného a vznikom škody na strane žalobkyne, keďže žalobkyni nebola uložená povinnosť vrátiť príspevok z dôvodu, že by úprava bytu - kúpeľne nebola realizovaná, ani z dôvodu, že by bola realizovaná po zákonom určenom termíne, resp. že by predložené vyúčtovanie bolo nedostatočné, ale len z dôvodu, že žalobkyňa takéto vyúčtovanie nepredložila včas. Konštatoval, že nie sú súčasne splnené predpoklady všeobecnej zodpovednosti za škodu, a preto sa súde nemali zaoberať existenciou zavinenia. Poukázal na judikatúru najvyššieho súdu týkajúcu sa skúmania splnenia zákonných predpokladov zodpovednosti za škodu (R 55/1971, Rc 7/1992, R 21/1992, R 12/1989, sp. zn. 2Cdo 292/2006, sp. zn. 2Cdo 144/2008). Namietal, že v rámci objednávky a dohodnutého rozsahu diela si povinnosť priebežne plnil po dodaní jednotlivých prác, kde špecifikácia bola uvedená v jednotlivých preddavkových faktúrach a to vo faktúre č. 53/2012 z 13. júla 2012 znejúcej na sumu 938,88 eura, ktorá bola odpočítaná z uhradeného preddavku vo výške 2 692,87 eura; ďalej vo faktúre č. 82/2012 z 23. novembra 2012 znejúcej na sumu 1 895,38 eur, ktorá bola odpočítaná z uhradeného a nespotrebovaného preddavku vo výške 1 754,01 eur a nedoplatok vo výške 141,32 eur; vo faktúre č. 86/2012 zo 6. decembra 2012 znejúcej na sumu 1 265,11 eur, ku ktorej bol pripočítaný neuhradený nedoplatok vo výške 141,32 eur z faktúry č. 82/2012 a suma 906,41 eur vyúčtovaná faktúrou č. 86/2012. Dovolateľ podotkol, že žalobkyni odovzdal výkaz prác za dodania v hodnote 4 099,37 eur, ktoré boli vyúčtované faktúrou č. 40/2012 zo 7. decembra 2012 v sume 4 099,31 eur, z ktorej boli odpočítané uhradené preddavky v sume 2 692,87 eura, 500 eur a 61 eur s tým, že doposiaľ neuhradila sumu 845,44 eur. Podotkol, že neexistuje príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti zo strany žalovaného a vznikom škody na strane žalobkyne, lebo z rozhodnutia úradu práce, sociálnych vecí a rodiny nevyplýva, žeby povinnosť vrátiť poskytnutý príspevok žalobkyni vznikla z dôvodu nezrealizovania úpravy bytu, ale z dôvodu, že žalobkyňa nepredložila v stanovenej lehote žiadne vyúčtovanie, dokonca ani faktúru č. 2 vystavenú Antonom Balonikom, ktorú nespochybňovala a ktorú mala k dispozícii. Na záver dodal, že súde nižších inštancií sa pri posudzovaní predpokladov zodpovednosti za škodu podľa ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka výrazným spôsobom odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a to najmä v otázke posúdenia právnej povinnosti (protiprávneho úkonu), vzniku škody a existenciou príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti zo strany žalovaného a vznikom škody na strane žalobkyne. Bez splnenia týchto predpokladov všeobecnej zodpovednosti za škodu podľa ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka, sa súde nemali zaoberať existenciou zavinenia. Navrhol napadnuté rozhodnutie, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uplatnil si náhradu trov dovolacieho konania.

7. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozsudkom, ktorý považuje za vecne správny. Poukázala na to, že dovolaním napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení vo výške 3 372,80 eura neprevyšuje sumu desaťnásobku minimálnej mzdy v roku 2013 vo výške 3 377 eur, a preto dovolanie v zmysle ustanovenia § 422 ods. 1 písm. a) CSP z dôvodov podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je prípustné. K veci samej uviedla, že v konaní boli preukázané všetky predpoklady vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu vzniknutú žalobkyni, tak ako to vyžaduje ustanovenie § 420 Občianskeho zákonníka. Konštatovala, že odvolací súd pri svojom rozhodnutí vychádzal z ustálenej právnej a súdnej praxe. Navrhla dovolanie odmietnuť ako neprípustné, resp. zamietnuť ako nedôvodné. Uplatnila si náhradu trov dovolacieho konania.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“, resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

9. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádia konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

10. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

13. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný tak, ako sú obsahovo vymedzené v podanom dovolaní.

14. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v ustanovení § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

15. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

16. V zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavného súdu“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na

spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

17. Do práva na spravodlivý proces sa premieta aj zásada voľného hodnotenia dôkazov, ktorá síce nie je výslovne upravená v ústavnom poriadku, ale má svoj ústavnoprávny rozmer, lebo vyplýva z princípu nezávislosti súdov a sudcov (čl. 46 ústavy). Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Porušením práva na spravodlivý proces je nesporné aj situácia, ktorá nerešpektuje pravidlá vymedzujúce proces vyhľadávania, vykonávania a hodnotenia dôkazov, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktorá vyšla najavo, alebo boli kvalifikovane namietané, ale nižšie súdy ich právne nezhodnotili v celom súhrne.

18. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že odvolací súd sa stotožnil so skutkovým a právnym posúdením dôvodnosti uplatneného nároku na náhradu škody, i napriek tomu, že uplatneným prostriedkom procesnej obrany žalovaným nielen v odvolacom konaní, ale ani v konaní pred súdom prvej inštancie, súdy nevenovali náležitú pozornosť. Dovolateľ už vo vyjadrení sa k žalobe, následne v ďalších vyjadreniach, ako aj v podanom odvolaní opakovane namietal nepreukázanie zákonných podmienok zodpovednosti za škodu v zmysle ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka. Predovšetkým spochybnil preukázanie porušenia protiprávnej povinnosti s uvedením skutkových okolností týkajúcich sa odstúpenia od zmluvy o dielo s účinnosťou od 7. decembra 2012 a s tým spojeným doručením žalobkyni faktúry č. 86/2012 vrátane dodacieho listu (v spise na č. l. 89, 90) s vymedzeným rozsahom dodávky materiálu, vykonaných stavebných prác podľa dohody s objednávateľom, ako aj faktúry č. 40/2012 zo 7. decembra 2012 (v spise na č. l. 90), ktorá bola záverečným vyúčtovaním všetkých zrealizovaných prác a dodávky materiálu v celkovej hodnote 4 099,31 eur. V tejto súvislosti v dovolaní namietal záver súdov prvej inštancie, ktoré síce konštatovali porušenie právnej povinnosti, avšak neuviedli z akej právnej normy mu právna povinnosť vyplýva. Zdôraznil, že uvedený záver nevyplýva ani z odôvodnenia súdu prvej inštancie, ani z odvolacieho súdu, ktorý na správnosť dôvodov poukázal.

19. Posúdením dovolania podľa obsahu v súlade s čl. 11 ods. 1 Základných princípov CSP v spojení s ustanovením § 124 ods. 1 CSP, dovolací súd v záujme zachovania práva strany sporu na spravodlivý proces a v súlade s princípom právnej istoty (čl. 2 Základných princípov CSP) považoval za uplatnený dovolací dôvod aj v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, lebo bolo povinnosťou odvolacieho súdu i napriek tzv. skrátenej forme odôvodnenia, vysporiadať sa s podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu bolo zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými aj v odvolaní. Za podstatný je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jej preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) môže priniesť rozhodnutie priaznivejšie pre odvolateľa (§ 387 ods. 3 CSP).

20. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v bodoch 38 a 40, ani následne odvolacieho súdu, ktorý v bode 8 k odvolacím námietkam žalovaného uviedol, že „súd prvej inštancie správne skonštatoval, že žalovaný svojím postojom a nespolupracou, nesúčinnosťou zapríčinil, že žalobkyňa porušila svoju povinnosť voči úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, dôsledkom čoho jej vznikla škoda vo výške 2 692,87 eura, predstavujúca výšku poskytnutého príspevku, ktorý úradu vrátila“, nemožno považovať za náležité, zákonu zodpovedajúce sa vysporiadanie s uplatnenými námietkami žalovaným. Podľa názoru dovolacieho súdu takéto odôvodnenie nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia rozhodnutia vyplývajúce z ustanovenia § 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP. Dovolateľ opodstatnene namietal nesprávne hodnotenie existencie porušenia právnej povinnosti, ak súdy nižších inštancií ani neuviedli z čoho mala jeho povinnosť predložiť rozpis prác s konečnou faktúrou vyplývať, ako to uviedol súd prvej inštancie v bode 37 odôvodnenia, s ktorým záverom sa odvolací súd stotožnil.

21. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „Dohovoru“), v ktorom je implikované aj právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy. Odôvodnenie je tou časťou rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Porušením práva na spravodlivý proces môže byť aj situácia, keď v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli najavo, ale súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil (Zo súdnej praxe č. 37/2010).

22. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (Zo súdnej praxe č. 56/2008).

23. V zmysle judikatúry ústavného súdu platí, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07).

24. Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998).

25. S ohľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolateľ opodstatnene namieta nedostatočné odôvodnenie existencie protiprávneho úkonu, t. j. v čom, z akej právnej normy, či právnej skutočnosti malo vyplývať porušenie právnej povinnosti ako jedného zo zákonných predpokladov zodpovednosti za škodu, súdmi nižších inšancií, a preto uplatnený dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP zakladá nielen prípustnosť, ale aj dôvodnosť podaného dovolania. Bez náležitého posúdenia a vysporiadania sa s uplatnenými námietkami dovolateľom, týkajúcimi sa (ne)existencie protiprávneho úkonu ako jedného z predpokladov zodpovednosti za škodu, následne nebolo možné dospieť k záveru o existencii škody a príčinnej súvislosti medzi vznikom škody na strane žalobkyne a porušením právnej povinnosti, ktoré spočíva v existencii takého úkonu, ktorý je v rozpore s objektívnym právom.

26. Dovolací súd preto napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Následne vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia neposudzoval.

27. V ďalšom konaní je úlohou odvolacieho súdu opätovne posúdiť odvolacie námietky žalovaného a náležite v súlade s ustanovením § 387 ods. 3 v spojení s § 393 ods. 2, 3 CSP, vysporiadať sa s uplatnenými odvolacími námietkami, ako aj s podstatnými vyjadreniami žalovaného, s ktorými sa nevysporiadal odvolací súd. Výsloveným právnym názorom uvedeným v tomto uznesení je odvolací súd viazaný (§ 455 CSP).

28. O trovách dovolacieho konania a o trovách pôvodného konania rozhodne odvolací súd v súlade s ustanovením § 453 ods. 3 CSP.

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.